

La lectura en veu alta, la lectura compartida

CARLES FERRER SALES

Tècnic auxiliar

Biblioteca Central Tecla Sala

Av. Josep Tarradellas, 44 - 08901 L'Hospitalet

ferresc@diba.cat

RESUM

L'any 2005 va néixer a la Biblioteca Central Tecla Sala de l'Hospitalet un Grup de Lectura en Veu Alta que encara es manté viu. El grup ha fet més de 80 sessions de lectura i s'han llegit, entre altres obres, *Las aventuras del Ingenioso Hidalgo Don Quijote de la Mancha* i *Cien años de soledad*, les dues novel·les escrites en castellà més populars i valorades arreu del món.

El grup es troba cada setmana, els dimecres al matí, per compartir la lectura en veu alta; la mitjana d'assistència és de divuit persones. Tant la biblioteca com el grup valoren l'activitat molt positivament. L'article explica aquesta experiència i aporta reflexions i referències sobre la lectura en veu alta en general.

PARAULES CLAU: Lectura en veu alta; Lectura compartida; Club de lectura; Tecla Sala.

Introducció

Dimecres 23 de febrer de 2005 va començar a la Biblioteca Central Tecla Sala la lectura en grup i en veu alta de la primera part de *Las aventuras del Ingenioso Hidalgo Don Quijote de la Mancha*. L'objectiu principal era celebrar el 400 aniversari de la publicació de la primera part del *Quixot* i ens va semblar que la millor manera de fer-ho era llegir-lo. D'entrada, estava previst dedicar una hora de lectura setmanal, de 12 a 1 del migdia durant 18 dimecres, i acabar el llibre just abans de l'estiu, el dimecres 29 de juny.

La lectura d'aquesta primera part del *Quixot* va durar, efectivament, divuit dimecres però l'experiència del grup va ser prou gratificant com per decidir per unanimitat que, un cop passat l'estiu, havíem de continuar i llegir també la segona part del llibre. Van ser 27 sessions més —fins l'abril de 2006— compartint les aventures del cavaller Don Quixot i el seu escuder Sancho Panza. En total, 45 sessions de lectura en veu alta que vam arrodonir amb un esmorzar «manxec» i una tertúlia final amb l'escriptor Javier Pérez Andujar, comentarista setmanal del *Quixot* al programa *Saló de Lectura* de BTv.

Després del l'any *Quixot* (2005), va venir l'any *Mozart* (2006) i, després, l'any de *Gabriel García Márquez* (2007). Tot ho hem aprofitat per continuar llegint en veu alta. El

grup s'ha mantingut fins ara prou estable, amb una mitjana de 18 persones assistents i hem acumulat unes 80 sessions de lectura.

Aquestes Jornades Catalanes d'Informació i Documentació ens donen l'oportunitat de compartir el que per nosaltres ha estat una experiència plaent d'animació a la lectura i el cert és que ens venia molt de gust explicar el que hem fet, que no ha estat altra cosa que llegir, en grup i en veu alta, aquestes històries:

- *Don Quijote de la Mancha (1a part)* (2005)
- *Don Quijote de la Mancha (2a part)* (2005 i 2006)
- *La Flauta Màgica*¹ (2006)
- *El coronel no tiene quien le escriba* (2007)
- *Cien años de soledad* (2007)
- *Relato de un naufrago* (2007)

Experiències de «Lectura en veu alta»

És relativament fàcil trobar articles que parlen meravelles de la lectura en veu alta però és pràcticament impossible trobar experiències² de lectura en veu alta que no siguin dins l'àmbit escolar o familiar o que no formin part d'un «espectacle» —lectura dramatitzada, presentació d'un llibre, ...— destinat als adults.

El llibre *La lectura en España. Informe 2002*, coordinat per José Antonio Millán —especialista en lectura i edició— té un índex de noms propis i conceptes en el que sota l'epígraf *lectura, modalidades* fa una relació dels tipus de lectura citats o explicats a l'informe:

académica	de ficción	lúdica o diversiva
crítica	funcional	obligación, lectura por
curricular	infantil	obligatoria
como entretenimiento	informativa	popular
escolar	en Internet	profesional
escolaritzada	juvenil	recreativa
como evasión	libre	voluntaria. ³

1. Acabada la redacció d'aquest article —finals del 2007— hem conegut algunes experiències interessants al voltant de la lectura en veu alta amb adults que caldria citar: la Biblioteca Pública de Guadajoz (Carmona, Sevilla) organitza un «Taller de lectura en voz alta», així com la Biblioteca Pública Municipal de Socovos (Albacete). Hem trobat molt interessant el programa «Oir-Leer (un encuentro semanal con la voz del libro)» de les Bibliotecas de Comfenalco Antioquia de Colòmbia, i més proper a nosaltres hi ha la Biblioteca Montserrat Roig de Sant Feliu de Llobregat que organitza cada quinze dies lectures en veu alta des de fa quatre anys.

2. La lectura de *La Flauta Màgica* —versió novel·lada d'en Miquel Desclot— va anar acompanyada de l'audició i projecció de l'òpera de Mozart dirigida per Colin Davis al Covent Garden de Londres.

3. A *La lectura en España*, p. 417.

No hi ha cap referència a la modalitat *lectura en veu alta*.

La vigília de la diada de Sant Jordi 2007, el diari *La Vanguardia*, va dedicar la secció «Temas de Debate» al tema *Leer en voz alta* i l'encapçalava així:

«La celebración mañana de la fiesta de Sant Jordi (...) brinda la oportunidad de reflexionar sobre una práctica casi perdida: la lectura en voz alta, la lectura compartida. Una forma de acercarse a los textos con una tradición milenaria, pero hoy prácticamente olvidada».⁴

El mateix Millán s'afegia a la reflexió amb l'article *Compartir la lectura*. En ell, explicava detalls de l'experiència personal de lectura en veu alta amb els seus fills. El més interessant i original és que, avui en dia, amb tretze i catorze anys, encara mantenen viu aquest costum.

La majoria d'experiències de lectura compartida en veu alta que trobem són de dos tipus:

- Amb nens petits, dins l'àmbit familiar o escolar.
- Amb adults, dins algun espectacle o activitat comercial en el què el paper dels adults és fer de públic.

En tots dos casos, nens i adults són oients estimulats —i sovint emocionats— per la veu d'una altra persona. De fet, en els darrers anys ha augmentat enormement la lectura en veu alta en actes públics del nostre país: des dels recitals de poesia, cada cop mes habituals i populars, fins la lectura de fragments d'un llibre —a càrrec d'un actor o del propi autor— el dia de la seva presentació.

La lectura compartida en veu alta portada a terme a Tecla Sala és una modalitat diferent, de la qual no coneixem gaires experiències. El precedent més proper serien les sessions de lectura escolars en les què els alumnes encadenaven la lectura en veu alta de fragments d'un llibre proposat pel mestre. Tothom llegia i tothom escoltava.

Ho diu Kepa Osoro —un altre especialista en lectura— quan parla d'animació lectora a l'article *Leer para fecundar el futuro*: «No hay recetas, pero sí intuiciones». Sens dubte, va ser la intuïció la que ens va fer plantejar la idea de llegir el Quixot en veu alta. Alguna cosa ens deia que fer una lectura compartida havia de ser una activitat atractiva i plaent pels usuaris de la biblioteca. Probablement, el record agradable d'aquelles lectures escolars en veu alta va jugar el seu paper.

Recentment, hem pogut llegir a l'article *Leer en voz alta, mejor para el cerebro*, una predicció si més no sorprenent:

Seguramente asistiremos en poco tiempo a una vuelta a la lectura en voz alta en las aulas. Esto se debe a los hallazgos recientes sobre su efecto beneficioso sobre el cerebro. Se ha des-

4. Al diari *La Vanguardia* del 22 d'abril de 2007, p. 30-31.

cubierto en la Univerisdad de Tohoku, de Japón que existen diferencias significativas en la corteza cerebral entre la lectura silenciosa y la lectura en voz alta, que produce la activación en ambos hemisferios cerebrales⁵

L'article fa referència als treballs portats a terme al Japó per Ryuta Kawashima i el seu equip. Kawashima és investigador en neurologia, ha creat programes d'estimulació cerebral per l'empresa Nintendo i ha publicat diversos llibres sobre com entrenar el cervell ('*Brain Training*'). També ha posat en marxa un programa d'intervenció per estudiar la possible rehabilitació cognitiva per la malaltia d'Alzheimer i una de les conclusions ha estat que la lectura en veu alta així com el càlcul aritmètic aporten millores a les funcions frontals del cervell.

No tenim tan clar com l'articulista que les conclusions de l'estudi facin augmentar els «índexs de lectura en veu alta», ni tan sols a l'àmbit escolar. El que sí podem afirmar amb rotunditat que les més de vuitanta sessions que hem portat a terme a la biblioteca han tingut un percentatge d'assistència altíssim i que el grau de satisfacció ha estat també molt elevat.

Hi ha nombroses anècdotes del que han fet els usuaris habituals per tal d'assistir a les sessions de lectura: canvis de visites mèdiques programades, adaptar alguns viatges, recórrer al taxi per arribar a temps, ... Pensem que el mèrit de tot plegat: de l'assistència, de la satisfacció, del desig de participar-hi cal atribuir-lo a la pròpia activitat, a l'acte mateix de la lectura i, en tot cas, al bon fer dels escriptors triats. No calen gaires additius, la lectura en veu alta té prou atractiu i prou poder per convocar i mantenir en actiu un grup, si més no, aquesta és la nostra experiència. El que ve a continuació és el detall del que hem fet al Grup de Lectura en Veu Alta de la Biblioteca Central Tecla Sala al llarg d'aquests darrers anys.

«Volem llegir el Quixot». Neix el grup

A finals de l'any 2004, l'equip de treball de la Sala d'Adults de la biblioteca preparam la celebració del 400 aniversari de la primera part del *Quixot*. D'una banda teníem clar el nostre desig de celebrar-ho però, com?

Vam organitzar en vitrines una exposició d'edicions antigues del *Quixot*—del nostre fons històric *Mossèn Homar*—, així com una mostra d'edicions modernes

5. Al diari *La Nación* del 8 de febrer de 2004, p. 17.

—i d'altres llibres a l'entorn de l'obra i l'autor—, vam aprofitar per engegar un butlletí de recursos amb un primer número dedicat al *Quixot* i es va programar una conferència amb la Carme Riera, finalment vam decidir que per celebrar de debò l'aniversari, el que faríem era *llegir el Quixot en veu alta*.

A la pregunta de «Com podem celebrar l'aniversari del *Quixot*?» el raonament va ser: *El millor que es pot fer amb el «Quixot» és llegir-lo*. I així ho vam anunciar:

«*Vull llegir el Quixot*. (o si més no escoltar-lo). La Biblioteca Tecla Sala organitza una lectura col·lectiva i compartida de la primera part de *Don Quijote de la Mancha*. És una lectura en veu alta en la qual tu pots participar escoltant o bé llegint, tu tries».⁶

El projecte tenia tres objectius:

- *Llegir el Quixot*. Promoure des de la biblioteca pública la seva lectura com a celebració del IV centenari. Ens vam adreçar, principalment, a tota aquella gent que mai l'havia llegit sencer i que els hi pogués motivar fer-ho en companyia d'altres.
- *Potenciar la lectura en veu alta*. Aconseguir que bona part dels assistents participés activament en la lectura en veu alta.
- *Formar un grup d'usuaris actius en horari matinal*. La tria de l'horari matinal havia de permetre provar i valorar el resultat d'organitzar activitats per adults en aquesta franja horària.

Val a dir que vam assolir els tres objectius i que havia nascut, gairebé per casualitat, el Grup de Lectura en Veu Alta de la Biblioteca Central Tecla Sala. Aquesta experiència va servir, a més, per prendre la decisió d'engegar un nou *Club de lectura* tradicional en horari matinal.

La lectura

Fruit de la difusió que vam fer a la biblioteca es va crear un grup inicial d'unes 15 persones. Suficient. Vam batejar la sala taller on fèiem la lectura com a *Sala Quixot*, la vam decorar, vam comprar 20 exemplars nous del *Quixot* i vam començar a llegir.

El ritme de lectura ja estava marcat: 52 capítols, 18 dies. A cada sessió hi havia temps de llegir 3 capítols i de

6. Text del tríptic de difusió de l'activitat.

fer una mica de tertúlia. La lectura de cada capítol dura aproximadament un quart d'hora.

Vam començar els primers dies llegint un capítol cadascú, la lectura ens va atrapar a tots però aviat vam canviar el sistema de lectura. A cada capítol repartíem els personatges entre els lectors: un faria de narrador, un altre de Quixot, un altre de Sancho, ... així millor. Prèviament a la biblioteca fèiem còpies per cada lector i marcàvem els trossos de cada personatge.

Per tal de facilitar la lectura i de fidelitzar els lectors cada dimecres la biblioteca preparava un resum del que havíem llegit el dia anterior i el donàvem juntament amb una postal que reproduïa un acudit gràfic sobre el llibre o sobre la lectura en general. Al començar la segona part els acudits van deixar pas a reproduccions d'escenes del *Quixot*. Un cop acabada la lectura, la biblioteca va repartir un merescut diploma a cada lector certificant la seva participació en la lectura en veu alta del llibre *El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha*.

Els lectors

En una entrevista publicada al diari *El País*, el professor Martín de Riquer, preguntat sobre l'aniversari del *Quixot*, manifestava: *Felicito a los que no hayan leído el Quijote porque tendrán el placer de leerlo por primera vez.*⁷

I això és exactament el que va viure pràcticament tots els lectors: el plaer de llegir-lo per primer cop. La lectura compartida en veu alta ens havia facilitat l'accés a una obra que, en altres ocasions, la majoria de membres del grup no havia acabat mai.

Val a dir que, fins i tot, aquelles persones que en un primer moment no participaven activament de la lectura per por a no saber-ne van acabar llegint els seus fragments sense cap problema. Només un dels participants amb greus problemes de visió va ser només oient i no lector. Aquesta circumstància —el fet de no poder seguir la lectura amb el llibre— permetia recordar amb naturalitat a la resta del grup, la necessitat de llegir clar, alt, respirant i respectant les pauses.

7. Entrevista a Martín de Riquer a *Babelia* (Suplement del diari *El País*) del 6 de novembre de 2004.

La tertúlia final

Cada sessió acabava amb una estona de tertúlia. Sovint era el vocabulari i les expressions el que provocava més interès per parlar, també les piruetes argumentals, la comicitat —recurrent— o la visió de les dones que ens mostra Cervantes.

Vam decidir però, organitzar una darrera activitat i, de la mateixa manera que havíem iniciat l'any Quixot amb una conferència de la Carme Riera, el volíem donar definitivament per acabat amb una tertúlia final.

Aquesta tertúlia final la vam plantejar també com un darrer regal als lectors que amb la seva constància i actitud havien aconseguit en grup superar un repte que de manera individual els semblava impossible.

Vam triar l'escriptor Javier Pérez Andujar, comentarista habitual del programa *Saló de lectura* de BTV, que va dedicar les seves intervencions al programa durant l'any Quixot a explicar i comentar el llibre de manera molt didàctica i divertida.

D'altra banda, vam convidar als alumnes de batxillerat de l'IES Mercè Rodoreda de L'Hospitalet, a participar a la tertúlia, juntament amb el professor de Literatura. El contrast de lectors adults —i voluntaris— amb lectors adolescents —i obligats— va ser una experiència molt rica per tothom.

I després del Quixot, què?

45 sessions de lectura després, el *Quixot* s'havia acabat. Fet i fet, havíem estat més d'un any convivint amb uns personatges que van arribar a tenir una proximitat gairebé màgica, cada dimecres al matí pel sol fet d'obrir el llibre i començar a llegir el grup de lectura aconseguia dels personatges una presència quasi tant real com la dels propis lectors.

La pregunta era inevitable: «*Ara què fem?*». La resposta la tenia el grup i va ser aquesta: Continuar llegint en veu alta, mantenir els dimecres al migdia i també la periodicitat setmanal.

Pel que feia a la propera lectura, va haver diferents suggeriments: *l'Odissea*, la *Divina Comèdia*, Shakespeare, *Tirant lo Blanc*, ... Finalment, aprofitant la celebració de l'any Mozart, vam decidir fer nou pas de rosca i programar la lectura en veu alta de *La Flauta Màgica* amb audició inclosa.

La consolidació del grup. «Volem seguir llegint»

Any Mozart: La Flauta Màgica

La commemoració del 250 aniversari del naixement de Wolfgang Amadeus Mozart al llarg de l'any 2006 ens va donar una nova pista a l'hora de plantejar la propera lectura en veu alta.

Per celebrar l'any Mozart, seguint la línia de l'any Quixot, res millor que escoltar-lo i gaudir-ne. Donat que som un grup de lectura en veu alta, la millor manera de gaudir-ne era trobar una història emocionant, intensa i atractiva com *La Flauta Màgica* per llegir en veu alta i, en aquest cas, acompanyar-la de la música del compositor, també plena d'emocions i intensitat.

Ens vam proposar llegir i escoltar Mozart, seguint la línia encetada l'any anterior amb l'Any Quixot d'aprofitar aquestes commemoracions per aprofundir en el coneixement directe d'allò que commemorem.

Amb aquestes premisses vam decidir llegir la versió d'en Miquel DescLOT del llibre de *La flauta màgica*. La lectura es va fer en 6 sessions d'una hora cadascuna. A cada sessió hi havia temps de llegir 2 capítols del llibre i escoltar i veure els fragments de l'òpera relacionats amb aquells capítols. Vam traslladar l'activitat a la sala d'actes on, un cop acabada la lectura, projectàvem l'òpera a la pantalla gran. Ens va semblar una bona manera de facilitar l'accés a la gent que s'acostava per primer cop a la història.

Amb aquest objectiu, vam incorporar a l'activitat una persona especialista en música, que ens fes més entenedor el llenguatge musical i així gaudir més de la música de Mozart. A l'acabar la lectura vam organitzar una tertúlia final amb el musicòleg Joan Vives, després vam dedicar una matí a veure tota l'òpera sencera i a més, vam organitzar una sortida al *Petit Liceu* per assistir a la representació de *La Petita Flauta Màgica*.

L'experiència ens va tornar a sorprendre, la mitjana de participants va ser de 25 —amb dies de trenta—, superant les previsions inicials i renovant el grup que s'havia format amb el Quixot.

Les explicacions musicals i xerrada amb en Joan Vives van ser molt ben acollides pel grup i la valoració de l'activitat va tornar a ser, tal va succeir amb la lectura del Quixot, excel·lent. El grup estava consolidat i l'any 2007 havíem de continuar llegint en grup i en veu alta, els dimecres al matí, a les 12 i amb una periodicitat setmanal. Només calia decidir què llegiríem.

Any *García Márquez: Cien años de soledad*

Un dels protagonistes literaris de *l'any 2007* era, sens dubte, l'escriptor colombià Gabriel García Márquez. Algunes dades remarcables eren:

- El dia 6 de març feia 80 anys.
- El dia 30 de maig es complien 40 anys de la publicació de *Cien años de soledad*.
- *El coronel no tiene quien le escribía* va ser acabada a París el mes de gener de 1957.
- El dia 20 d'octubre va ser el 25è aniversari de la notícia del Premi Nobel.
- I, a més, l'any 2007 es complien 60 anys de la publicació del seu primer conte.

Suficients números rodons com per posar més d'actualitat una obra i un escriptor unànimement reconeguts. El mes de gener de 2007 el grup es va reunir per confirmar aspectes pràctics: dia de lectura, hora, periodicitat, quin llibre, propostes, ... Vam mantenir dia i hora habitual i vam triar llegir *Gabriel García Márquez*.

El repte era, sens dubte, la lectura de *Cien años de soledad*. Aquest llibre presentava, a priori, algunes característiques (tipus de llenguatge, noms dels personatges, estructura dels capítols, llargària de l'obra i del temps narratiu, ...) que calia tenir en compte.

Per anar descobrint l'estil particular de García Márquez vam començar llegint la novel·la curta *El coronel no tiene quien le escriba*. La lectura va durar tres dimecres. Un cop acabada, vam començar *Cien años de soledad*, això va ser el 7 de març, l'endemà del 80è aniversari d'en Gabriel García Márquez, un bon regal d'aniversari.

Cien años de soledad està estructurada en 20 capítols. La lectura en veu alta de cada capítol dura un mínim d'una hora, per tant la previsió de temps de lectura va ser d'entre 25 i 30 hores dedicades a la lectura i a la tertúlia del llibre. Finalment, la lectura ens va ocupar 22 sessions.

Vam repetir l'experiència de trobar-nos amb el professor de literatura de l'IES Mercè Rodoreda i els alumnes de batxillerat per contrastar experiències lectores. La tertúlia va servir, a més, per a què el professor donés claus per entendre millor el que havíem llegit.

En aquesta línia d'aprofundir en l'univers literari de García Márquez vam dedicar una altra sessió a veure a la pantalla gran un reportatge entrevista⁸ sobre García Már-

8. *Gabriel García Márquez: la escritura embrujada*, un documental de Yves Billon i Mauricio Martínez-Cavard.

quez i el seu procés d'escriptura que també va ajudar molt a entendre els seus codis literaris i la seva arquitectura narrativa.

Finalment, vist que ens quedaven encara quatre dimecres per acabar la temporada, vam decidir acomiadar l'any *García Márquez* amb la lectura d'una obra de joventut i de gran repercussió en el moment de publicar-se per capítols al diari *El Espectador*: el *Relato de un naufrago*. Lectura que, novament, va sorprendre i agradar al grup.

Totes les lectures es van fer a la Sala Quixot i, mica en mica, la vam anar convertint en una sala d'exposicions sobre Gabriel García Márquez i sobre *Cien años de soledad*: retalls de premsa, fitxes de personatges, mapa de Macondo, fotos de l'autor i, el quadre estrella: l'arbre genealògic de la família Buendía, que anàvem confeccionant a mida que apareixien els personatges i que ens va permetre seguir la lectura sense confondre gaire els múltiples i diferents Arcadios i Aurelianos Buendía.

Convé destacar l'edició que vam fer servir per la lectura dels tres llibres de García Márquez, tots ells de l'editorial Mondadori per la qualitat del paper i, sobretot, pel cos de lletra utilitzat que va facilitar enormement la lectura i la va fer més agradable.

«I ara què?». Nous reptes, nous llibres

A punt de començar l'any 2008 ens trobàvem de nou davant una pregunta recurrent: «I ara què?». Havíem passat amb nota les celebracions dels anys Quixot (2005), Mozart (2006) i García Márquez (2007). Fent un cop d'ull a la llista d'aniversaris del 2008 vam veure un que era fet per nosaltres: el centenari del naixement de Mercè Rodoreda.

El mateix García Márquez, protagonista del 2007, semblava donar-nos el relleu al parlar així de Mercè Rodoreda: «*esa una mujer invisible que escribía en un catalán espléndido unas novelas hermosas y duras como no se encuentran muchas en las letras actuales. Una de ellas —La Plaça del Diamant— es, a mi juicio, la más bella que se ha publicado después de la guerra civil*».⁹

Després de llegir les dues novel·les més populars escrites en castellà¹⁰ —a més de gaudir d'una de les òperes més escoltades del món— si teníem alguna assignatura pendent era la lectura en català d'alguna de les seves grans obres. Mercè Rodoreda

9. García Márquez a la mort de Mercè Rodoreda, al diari *El País* del 18 de maig de 1983. *¿Sabe usted quién era Mercè Rodoreda?*

10. Notícia difosa per Europa Press el 27 de febrer de 2007: «*El Quijote*» de Cervantes i «*Cien años de soledad*» de García Márquez son las dos únicas novelas escritas en español que se encuentran entre las 20 mejores de la historia de la literatura universal, según un listado elaborado por 125 intelectuales.

sembla una bona elecció per l'any 2008 i és una magnífica ocasió per fer-la més visible, si cal.

L'any l'hem començat però, amb una activitat que, des de la biblioteca feia temps que volíem portar a terme: un *taller de lectura en veu alta*.

La pràctica setmanal de lectura en veu alta al llarg d'aquests tres anys ens ha portat sovint a reflexionar sobre el que estàvem fent i quins estímuls i millores podíem oferir a les persones que hi participen.

Durant les sessions de lectura gairebé mai hem fet correccions o comentaris sobre la manera de llegir de cadascú. Només hem anat recordant la necessitat de respectar els signes de puntuació, respirar i no córrer. Al marge d'això, la varietat d'accents i les diferents maneres d'acostar-se als textos ho hem considerat una riquesa i val a dir que, en general, la pràctica ens ha portat a una millora general considerable.

El *taller de lectura en veu alta* programat té l'objectiu de conscienciar sobre el que estem fent i aportar tècniques de millora per gaudir més de la lectura. Hem programat tres sessions amb l'Oriol Colomer, actor, professor de teatre, lector i comunicador. Va participar en el *Pla de Lectures en Veu Alta* que, finançat per la Generalitat de Catalunya, es va portar a terme els anys 2002 i 2003 a diferents escoles, biblioteques i llibreries del país.

El Grup de Lectura en Veu Alta dedicarà, per tant, l'any 2008 a aprendre a llegir millor i a conèixer de primera mà l'obra de Mercè Rodoreda. Un cop acabat l'any, el grup tornarà a preguntar-se —com sempre— cap a on vol anar i quins nous reptes es proposa. Fa temps que tenim al cap el teatre de Shakespeare i les aventures d'Ulisses. És possible doncs, que el 2009, entre el ser i el no ser, posem rumb a Itaca.

La lectura en veu alta a la Xarxa de Biblioteques de L'Hospitalet¹¹

A més de l'experiència portada a terme a la Biblioteca Tecla Sala, hi ha dues biblioteques de L'Hospitalet que, en el darrer any, han organitzat activitats en les què s'ha incorporat la lectura en veu alta per part d'usuaris:

— Biblioteca Can Sumarro. Van organitzar la lectura de *Camí de Sirga* d'en Jesús Moncada durant un trimestre. La conductora de les sessions era una professora de literatura de L'Hospitalet. La lectura la feien a casa i a cada sessió es llegien

11. L'Hospitalet va ser la primera ciutat catalana que, ja a l'any 1997, va disposar d'un «Pla de Biblioteques». La Xarxa de Biblioteques de L'Hospitalet va ser també pionera en l'organització d'una activitat tan popular com la dels «Clubs de Lectura». Valgui aquesta darrera nota com a modest i particular reconeixement a la persona que des de l'any 1985 —i durant més de 20 anys— va ser responsable d'aquest impuls: Nelly Peydró, per la seva visió de l'ofici, de la ciutat i dels serveis i possibilitats que les biblioteques de L'Hospitalet han d'oferir a la gent que hi viu.

fragments de la novel·la en veu alta. L'activitat pretenia aprofundir en aquesta obra, treballar el vocabulari i homenatjar l'autor. El punt i final va ser una sortida a Mequinensa per conèixer els espais literaris del llibre i llegir «in situ» fragments. Aquest any, 2008, estan repetint l'experiència amb *Mirall trencat* de Mercè Rodoreda.

- Biblioteca Josep Janés. Aquesta biblioteca, especialitzada en teatre, va organitzar el darrer trimestre de l'any, la lectura en veu alta de *Los persas* d'Esquil, aprofitant l'estrena al Teatre Joventut de la versió d'en Calixto Bieito. Van ser necessàries tres sessions de dues hores i la col·laboració d'una professora de grec d'un institut de la ciutat. L'activitat va ser molt ben acollida i tenen previst repetir-la.

D'altra banda, aquesta biblioteca s'ha proposat pel 2008 la creació d'un grup de lectura fàcil en veu alta.

Conclusions

- *Crear un grup de lectura en veu alta ha estat una bona idea.* El resultat de l'experiència de lectura compartida en veu alta ha estat una sorpresa molt agradable. Hem aconseguit llegir tot el que ens hem proposat i la participació de la gent ha estat espectacular, tenint en compte que es tracta d'una activitat de periodicitat setmanal. El grup ha estat constant i fidel a l'activitat.
- *Organitzar una lectura en veu alta no és complicat.* L'activitat té un plantejament molt simple: trobar-se per llegir en veu alta. I, aquesta sembla ser la clau del seu èxit, no cal complicar-ho més.
- *Fer l'activitat al matí és una bona alternativa.* La majoria d'activitats per adults s'organitzen en horari de tarda, incorporar els matins oferint el grup de lectura en veu alta va ser una bona iniciativa.
- *L'experiència del grup ha fet millorar les capacitats lectores dels seus integrants.* Tothom vol participar activament, fins i tot els més tímids o insegurs. Hi ha un afany de superació en la lectura, per fer-ho cada cop millor.
- *La lectura en veu alta és una activitat exportable.* Us animem a que ho proveu.

Bibliografia

- BATTRO, Antonio M. (2004). *Leer en voz alta, mejor para el cerebro*. A: *La Nación.Com*. http://www.lanacion.com.ar/04/02/08/do_571301.asp [Consulta: 15/01/2008]
- GARRIDO, Felipe. *Cómo leer en voz alta*. F. Mexicana para el fomento de la lectura. <http://presencias.net/educar/ht1071.html> [Consulta: 15/01/2008]
- GOLD, Judith; GIBSON, Akimi (2007). *Leer en voz alta para mejorar la comprensión a ¡Colorín, Colorado!*. www.colorincolorado.org/articulo/12875 [Consulta: 15/01/2008]

- KAWASHIMA, Ryuta (2007). *Brain Trainer: desarrolla tu mente en 60 días*. Madrid: Temas de Hoy. *Leemos juntos*. Centro Internacional del Libro Infantil y Juvenil. Fundación Germán Sánchez Rui-pérez. www.fundaciongsr.es/salamanca/leemos.swf [Consulta: 21/01/2008]
- MILLÁN, José Antonio (coord.) (2002). *La lectura en España. Informe 2002*. Madrid: Federación de Gremios de Editores de España.
- MILLÁN, José Antonio. *Compartir la lectura. A: La Vanguardia* (22/01/2007)
- OSORO, Kepa (2001). *Leer para fecundar el futuro a Cuatrogatos. Revista de literatura infantil* núm. 7. <http://cuatrogatos.org/7kepaosoro.html> [Consulta:15/01/2008]
- OSORO, Kepa. *¿Por qué leer en voz alta? a PLEC. Proyecto de lectura para centros escolares.* http://www.plec.es/documentos.php?id_seccion=5&id_documento=22 [Consulta: 15/01/2008]
- Programa de capacitación (2003). *Lectura en voz alta. Guía para el voluntario*. Rolling Readers USA.